

འགྲུ་ལྟུང་། འཕྲུ་ལྟུང་ཞེས་པའི་ཆེན་མོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུང་རབ་

རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་རབ་རྟུགས་ལ་བ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པོ།

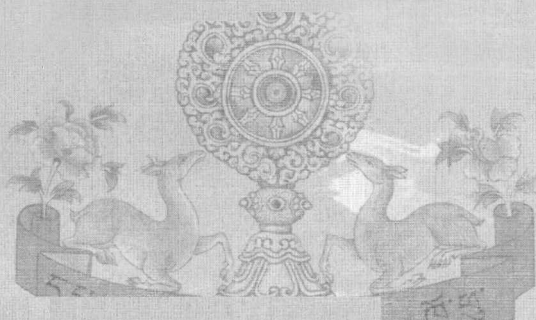
མི་ཁྱེ་མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་།

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པའི་གཞི་གསལ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུང་རབ་

རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མི་ཁྱེད་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

噶举中观论注释/夏秋巴松注释.——成都:四川民族出版社,2002.12
ISBN7-5409-2727-5

I. 噶... II. 夏... III. 中观论—注释

IV. B946.6

中国版本图书馆CIP数据核字(2002)第108804号

责任编辑:白玛 扎西

封面设计:嘎玛泽朗

技术设计:白玛 扎西

噶举中观论注释

罗钦·夏秋巴松

四川民族出版社出版发行(成都盐道街3号)

四川教育学院印刷厂印刷

开本:850mm×1168mm 1/32 印张:17.5 字数:356千

版次:2002年12月第一版 印次:2002年12月第一次印刷

印数:1000~2000册

书号:ISBN7-5409-2727-5/B·70 定价:21.00元

ཚུམ་གྲིག་འགན་འཁུར་བ། བསྐྱེད་ཚུལ་བྲིམས།
བཟླ་ཤེས།
མཉུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ། ཀམ་ཆེ་རིང་།

དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
ལ་ཆེན་སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།

སེཾ་ཁྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ནས་བཟུམ།
སེཾ་ཁྱོན་སྐབ་གསེས་ལྷ་ཆེན་མའི་པར་འདེབས་བཞོ་གྲས་དཔར།

དཔེ་རྒྱགས། ISBN7-5409-2727-5/B • 70

དཔེ་རིན་སྒོར། 21.00

མགོ་བརྗོད།

ནམ་པར་དགེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆར་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་བར་
ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་མ་ཉམ་གོང་འཕེལ་དང་
ཉམ་པ་སྤྱར་གསོའི་ཆེད་དུ་གཅིག་ལས་དུ་མར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དཔེར་སྟོན་མཛད་ནས། མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཀྱི་བར་དུ་རིག་
གནས་ཀྱི་སྒོལ་རྒྱན་ནམ་ཡང་ཉམ་པ་མེད་པར་མཐུད་པའི་ཟུར།
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་བོད་སྐད་རབས་ཀྱི་དབུ་
མའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་པོའི་དོན་རིམ་གྱི་ཉམ་པ་འབེབས་
ཚུལ་སོགས་ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་ཤེས་བྱའི་ཡིན་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན་
པའི་གཞུང་ལུགས་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞུང་འདི་
མཛད་པ་པོ་ནི། རྗེ་ཙང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་མར་གྱུར་པ། ཁོ་ཆེན་
སྤྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་སྟེ། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ནང་
ཅམ་ལ་བྱོན་པ་འདྲ་ཞིང་། སྤྱབས་དེ་ཅན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐད་
གཉིས་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཅིང་། མདོ་སྐད་ས་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱུངས་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་

དག་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དཔེ་རྒྱན་ཏེ་ཅང་
 དགོན་ཞིང་ད་ལམ་ལག་ཏུ་སོན་པའི་མ་ཐུ་འདི་ཡང་ཡིག་འབྲུ་མི་
 གསལ་ཞིང་ཡི་གེ་ལ་བསྐྱད་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། རྒྱ་ཆེའི་སློག་པ་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་སྒྲིང་ཐུབ་པའི་དག་བཙུག་རྣམ་དག་ཤིག་མ་
 ཐུང་ཡང་། སློ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་སོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་གི་བསྐྱད་ཆ་དག་རྒྱུན་སེལ་བྱས་པས། དཔེ་.....
 རྒྱན་འདི་ཅམ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུན་
 རྒྱན་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་ནས་ཨ་དགོན་རིན་པོ་ཆེས་སྦྱིན་བདག་དང་
 བསྐྱལ་མ་གནང་བར་བརྟེན།

དཔེ་རྒྱན་བགྱིས་པ་ལགས་སོ།།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠།ལོར།

ཁོ་ཅ་སྤུལ་མིང་པ་སྤུ་སྤུབ་རྒྱ་མཆོ་ནས།

དཀར་ཆག

- མགོ་བརྗོད། (1)
- དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བ། (1)
- ༡༡ བསྟན་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་དགོད་པ། (4)
- ༡༢ བསྟན་བཅས་དངོས་བཤད་པ། (13)
- ༡༣ བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག (13)
- ༡༤ བཅའ་བྱ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ... (25)
- ༢༡ རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་ཁེམས་དཔའི་ས་བསྟན་པ། (25)
- ༤༡ ས་བཅུ་དངོས་བསྟན་པ། (25)
- ༥༡ རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཁེམས་དཔའ་ཁེམས་.....
 བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པ། (25)
- ༥༢ ཁྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཁེམས་དཔའ་ཁེམས་བསྐྱེད་པ་
 གཉིས་པའི་བཤད་པ། (56)
- ༥༣ འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཁེམས་དཔའ་ཁེམས་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་པའི་བཤད་པ། (69)
- ༥༤ འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཁེམས་དཔའ་ཁེམས་བསྐྱེད་པ་
 བཞི་པའི་བཤད་པ། (85)

- ༥ སྒྱུང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་
 བ་ལྟ་པའི་བཤད་པ། (90)
- ༦ མཛོན་རྟ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་.....
 བསྐྱེད་པ་རྒྱག་པའི་བཤད་པ། (93)
- ༧ རིང་རྟ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་
 བ་བརྟན་པའི་བཤད་པ། (438)
- ༨ མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བརྟན་པའི་བཤད་པ། (440)
- ༩ ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པ། (444)
- ༡༠ ཆོས་ཀྱི་ཐིམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་
 བ་བརྟན་པའི་བཤད་པ། (445)
- ༡༡ དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། (446)
- ༡༢ འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ།..... (450)
- ༡༣ བཅའ་ས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ། (523)
- ༡༤ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འབྱུར་བྱང་སྒྲིམ་པ། (528)
- ༡༥ ལྷ་དག་པའི་གཏམ། (1)

༡༡། །དབྱ་མ་ལ་འཁྱག་པ་མི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གཏུང་
རབ་རྒྱ་མཆོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཞེས་པ་བཞུགས་སོ། །

༣༡ །ཨྲ་མུ་ཉི། དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱ་གསལ་བཅུ་འུ་ལ་པ་སྐྱེས་དང་སྐྱེས་
མར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པས་སྤྲུག་འཛལ་ལོ། །

དག་ལྟགས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་སྤྱད་ཐོག་མཐའ་པར་དྲུག་གི་བ་སྒྲིང་བ་ཆེད་ཅིང་།
 གཞིར་གྱིས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །ཟབ་ཡངས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གྱིས་བལྟམས་ཡོ་
 ཤེས་སྤྲུལ་གང་ས་བཅུ་ལྔ་མཚོ་ཚོགས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབས་པས། །དཔག་ཡས་ཡོན་
 ཏན་པར་རིམ་དང་ལྡན་ཡིན་ལས་དཔལ་གྱི་མདོན་མཚོ་སྤྱོད་པའི་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་
 བཞིན། །ཐུབ་དབང་ལྷན་པོ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལྱམས་རི་མྱིང་རྒྱ་མཚོས་ནམ་མཁོ་
 པར་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །
 བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གསུངས་ཀྱང་མི་ཟད་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གཉིད་མཐའ་ཅིང་།
 ཡངས་པ་ཅན། །མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདུད། །མིད་དང་ཁི་
 པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོར་གནས་བཅས་ཤིང་། །ལྟ་རན་བྱུང་
 ཤིང་བསྟེག་ཅིང་མ་རིག་ལུན་ཤེས་མཁྱེན་བཅེད་ལྟ་ཟེར་ཅན། །གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་
 མདའ་ཡིས་མིད་པའི་དགྲ་རྩེ་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་ཅིང་། །འགྲོ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཅིང་།
 དཔལ་ལྷེར་སྤྲུབ་སྤྲུབ་ཡབ་ལྱམས་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག །གང་གིས་ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཅིང་།
 འོད་དཀར་ཐུགས་རྗེའི་བསེལ་ཟེར་དང་ལྡན་པས། །ལས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་ཁྲེ་བ་བེལ་ཅིང་།
 གཞོན་ལྟ་རན་ལུན་པ་ཀྱན་མཐའ་ཁྲེད། །ཐུབ་བསྐྱར་མྱིང་ནམས་མཐའ་དག་གསལ་
 མཛད་སྟེ་དགའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཤེས། །ལན་བདེའི་ཀྱུ་ལྷན་རྒྱས་མཛད་དཔལ་ལྡན་
 ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འཁྱུང་བ་དམ་པའི་ཆོས། །

རྒྱལ་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ། །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན། །
 ལེགས་པར་སྟོན་མཛད་ཟླ་མའི་ཆོགས་ལ་འདུད། །འདི་ན་མཁས་པའི་རྩ་བ་
 ཡིས། །ཉག་རྩ་གསུང་རབ་ཅ་ཅོ་སྟོན་མོད་གྱི། །སྤྱ་སྤྱབ་སྟོ་ཡི་རྒྱ་མཆོར་མ་ཞུགས་པར། །
 དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ག་ལ་རྟེན། །དེ་ལྟས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་གྱི། །དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ནོར་བུ་ལེན་འདོད་ན། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་……
 དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས། །སྤྱ་སྤྱབ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པར་རིགས། །དེ་
 རྩར་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་འཆི་མེད་ཐར་པའི་སྤྱོད་ཁྱེར་བྱ། །
 མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་འཇུག་འདོད་རྣམས། །གཞུང་མཆོག་འདི་ལ་སྐོས་……
 བསམ་བསྟོན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟས་ལྟ་ངན་ཐུན་ནག་ཀྱན་འཛོམས་ཤིང་། །གསུང་
 རབ་རྒྱ་མཆོའི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་པའི། །ལེགས་བཤད་འོད་ཟེར་འབྱུང་ཕྱག་རབ་……
 འསྟོ་བ། །གཞུང་མཆོག་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་འདི་དབྱེ་བ། །

འདིར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས།
 སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི། །འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་རི་ལྷ་
 བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་རྟེན་ནས་ཐུགས་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་རྩ་གསལ་བར་……
 མཛད་པ་ཡིན་ལ། །འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནི་དཔལ་……
 ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ། །ཐུགས་རྟེན་འཇིག་རྟེན་རྩ་གསལ་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་པས། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
 དང་། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་དང་། །རི་ལྷ་བ་དང་རི་
 རྟེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་མཐའ་ཡས་

པའི་སེམས་ཅན་སྤང་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐལ་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་.....
ངན་ལས་འདས་པའི་སྤིང་ཏུ་འཕྱིན་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་སྤྱུབ་...
ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ནམས་ལ་ངེས་པར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་
རིམ་པས་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚས་
ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྤྱོད་ཅིང་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དཔུ་མ་ལ་འཇུག་
པའི་བསྟན་བཅས་ས། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། བསྟན་...
བཅས་དངོས་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འབྱུར་བྱང་སྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འདོད་པའི་སྣ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་།
བསྟན་བཅས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། མཚན་བསྐྱར་བ་...
དང་། བཤད་པ་དང་། ཅི་ལས་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་...
བཞིའི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་བཞི་ལས། ལེགས་ངར་སྐྱར་བ་སྤྱི་
ཏའི་སྐད་དུ། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཞེས་པ་ནི་པོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་དཔུ་མ་
ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་བ་ཏུ་ར་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཀླ་རི་ཀ་ནི་ཆོགས་.....
ལེའུར་བྱས་པ་དང་རྒྱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔུ་མ་ལ། དོན་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དཔུ་མ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁེལ་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བའི་ཚས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
ཙམ་དང་། རྒྱུན་རྒྱེན་འདུས་པ་ཙམ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་།
སྟོན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་དང་། མིང་ཙམ་དང་བཟུང་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་..

རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དང་།
 སྒྲེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་གདོད་མ་ནས་བྲལ་བས་མཐའ་གང་།
 ཏུ་ཡང་མ་ལྟར་ཁིང་དབྱས་ཙམ་ཏུ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་ཡིན་པས་གཞིའི་དབྱ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྩོན་རྒྱལ་ལས།
 གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟོན་འབྱུང་དང་། །དབྱ་མའི་ལམ་ཏུ་དོན་གཅིག་པར། །
 གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཐུག་འཆའ་སྟེ། །ཞེས་
 དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། འོད་བསྐྱངས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་
 གཅིག་སྟེ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སྟེ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱང་ཏུ་མེད་ལ། བརྟན་ཏུ་མེད་པ། རྟོན་མ་ཡིན་པ། ལྷང་བ་
 མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་བསྐྱངས་འདི་ནི་
 དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
 ལམ་དབྱ་མ་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། གཞི་དབྱ་མ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་་་་
 ལུགས་ཤེས་ནས་ཀུན་རྫོབ་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་ཐ་སྟོད་ཙམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་་་་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་དང་། རྟོན་ཆད་དང་།
 དག་མ་དག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་་་་
 ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། གཙུ་བོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་་་་
 ལུག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཀུན་རྫོབ་་་་
 དང་། རྟོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་བཅུ་དང་། བ་་་་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སོགས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྩོད་པ་བརྒྱབས་པ་ཆེ་་་་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་

མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་
མཐའ་ནི་རྣམ་སྒངས་ནས། །མཁས་པས་དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །
ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རྩོད་པ་སྟེ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་རྩོད་པ་ཡིན།།
རྩོད་པར་གྱུར་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་མི་འགྱུར། །རྩོད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་སྤྱག་.....
བསྐལ་འགག། ཅིས་དང་། ཡུམ་ལས། ཀང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་
ཅེས་བྱ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བརྟགས་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད། །ཡོད་དང་
མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་
ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞིས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཡོད་པའི་
ཟླ་གངས་མེད་པ་སྟེ། །མེད་པའི་ཟླ་གངས་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མེད་པར་ཤེས་
མི་བྱ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་བརྟག་གོ། །ཅིས་དང་། དངོས་མེད་དངོས་པོ་
མེད་མིན་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པར་མི་བསྐྱམ་པ། །འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་...
པར། །ང་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །ཅིས་དང་། རྣམ་པར་མི་.....
རྟོག་པ་ལ་བརྟོད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བརྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཤུ་སྟེ། །གཞན་ཞིས་...
བཅུ་བ་མ་མཆིས་ངེས། །ཞིས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
གང་ཞིག་ལས། །སྤྱིང་རྩེ་རྩོན་བཏང་སྦྱོད་ཀྱན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་
པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་རྩོད། །ཅིས་དང་། དེ་དང་འདི་ཉིད་ཀྱང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ཆོས་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་དབྱ་མ་ནི། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རྩོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡང་རྩོས་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་།

གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ངེ་ལྟ་བ་མེད་ཀྱི་
 བཞིན་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་ཀྱི་
 རྟོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་མ་སྟོང་གྱི་བར་ཏུ་འབད་མེད་ལྷན་
 གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། རྩ་བ་ལས། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟེན་དེ། ཞེས་ཀྱི་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྟའི་བར་དང་། མདོ་ལས། དེས་ན་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ། །
 སྟོ་སྟེ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱས་པར། འདི་ཉིད་ཏུ་འཆད་
 པར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་གྱི་དབྱེ་མ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་དེ། ཡོད་མེད་དང་རྟག་ཆད་དང་སྟོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་བྱར་སྟོན་ཅིང་། བདེན་པ་
 གཉིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་གསུང་ལ། ཇི་སྟེན་བཤད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་
 མའི་རྟོན་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་བྱ་རྟོན་གྱི་དབྱེ་མ་
 དང་། རྟེན་གྱི་དབྱེ་མ་རབ་ཀྱི་དབྱེ་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་བྱར་ལྟན་པའི་
 ཕྱིར། འཕགས་པ་སྟོ་སྟེ་ལ་གསུང་རབ་རྟམས་ལའང་དབྱེ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 དག་གིས་རྟེན་བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་ཡོད་མེད་
 དང་། རྟག་ཆད་དང་། སྟོ་སྟེ་ལ་སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བའི་དབྱེ་མའི་རྟོན་ཏུ་ལྟར་དང་རིགས་པས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་
 གི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྟམས་བཀའ་བར་པ་ཁོ་ནའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་
 པར་སྟོབ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་རྟམས་ཁོ་ནའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་སྟོབ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་
 དག་གིས་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟེན་ཟིན་གྱི་རྟོན་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་

བཟུང་བར་སྒྲུང་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་མཐར་ཐུག་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། འཕྲལ་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་་་
 བརྒྱན་ཏེ། གྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སློབ་
 དཔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་་
 ཅད་ཀྱི་ནི་ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་ལ། གྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་
 གྱི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་གསལ་བར་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་། ངེས་
 དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིས་ཟིན་གྱི་དོན་རིགས་པའི་ཆོགས་དུ་མས་གཏན་ལ་་
 བབ་པས། ངེས་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟེ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་
 པར་བཀྲལ་བས་གྲང་བའི་དོན་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ནང་འགལ་དང་རིགས་པས་་་་་
 གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་རབ་གཏམ་ཆོགས་དང་། རིགས་ཆོགས་
 དང་། བརྟོད་ཆོགས་གང་ཡང་ཅུང་ཉེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རེ་ངེས་ཀྱང་གྲང་དོན་
 དང་། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པས།
 དཔུ་མའི་བརྒྱན་བཅས་ཞེས་བྱའོ། །དཔུ་མ་པའི་གང་ཟག་ལ། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་
 པ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་་་
 སྤྱུང་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་སོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་ཁས་་
 ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །སོ་སོ་སྟེ་སོ་མདོན་ཞེན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དཔུ་མ་

བ་མཚན་ཉིད་པར་སྒྲུབ་དང་། གཞན་དག་ཉན་རང་འཕགས་པ་དབུ་མ་པ་མ་མ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་དང་། ལ་ལ་བྱང་ལེམས་འཕགས་པ་འང་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་
 བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
 བ་དབུ་མ་པར་མི་འཐད་ལ། རྟོགས་ན་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོར་ན། གཞི་དབུ་མ་ནི། གུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་མིང་ཅམ། བན་
 ཅམ། ཐ་སྙད་ཅམ། སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོད་
 མེད་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་ལྟར་བ་དང་། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་ཆེས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་དང་བཙས་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་
 བྲལ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཀྱི་དབུ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་མངོན་དུ་བྱས་པས་འཁོར་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པ་ནི་འབྲས་སུའི་དབུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྩ་བུའི་
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་དབུ་མ་བརྗོད་བྱར་རྟོན་པའི་མདོ་དང་། བསྟན་བཙས་
 རྣམས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་ཡིན་ལ། དབུ་མའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་རྣམས་ནི་དབུ་མ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་དེ་དག་ལ་བདེ་ལྷག་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གམ་མ་
 ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་ཕབ་སྟེ། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བ་བཞིན་དུ། འདིས་སྒྲུབ་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་མཐའ་དག་
 བརྗོད་པས། དངོས་སུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཙས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་།
 བརྗོད་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། མདོ་དང་། བསྟན་མ་